Almási József

Kell-e nekünk demokrácia?

A diktatúrának engedelmeskedni, a demokráciát tanulni kell

Publio

Kell-e nekünk demokrácia?

A diktatúrának engedelmeskedni, a demokráciát tanulni kell

Almási József
2016
Publio Kiadó
www.publio.hu
Minden jog fenntartva!

Előszó

Ez a könyv – némi kiegészítéssel – összefoglalója is lehetne az elmúlt évben, „Hazudott - e Gyurcsány” címmel megjelent blogkötetemnek. Annyiban több, hogy amíg az előző kötet a napi politikához, egy, egy politikai eseményhez kapcsolódó véleményt vagy tényleírást adott közre, ebben a könyvben pedig a rendszerváltástól napjainkig tartóan az eseményeket folyamatában, összefüggéseiben kísérlem meg bemutatni.

Elsősorban azt megvilágítani, hogy mi is az a demokrácia és hazánkban, hogyan alakult annak sorsa.

Mi magyarok szeretünk dicsekedni a rendszerváltással, annak békés lefolyásával. Ez önmagában is igen kedvező képet alakított ki rólunk a világban. Az első demokratikus választások eredményeként azonban olyan emberek kerültek a hatalomba, akik nem a gazdasággal törődtek, - ahhoz nem is értettek, hiszen nagyobb részt történészek, jogászok, filozófusok, tanárok meg orvosok voltak, - hanem többen azon fáradoztak, hogyan büntessék meg az előző rendszer „kádereit”. Ez ellen léptek fel a demokraták /lásd: Charta '91/ Jól jellemzi a helyzetet a petíció aláíróinak zárszava. „ Mi a Demokratikus Charta aláírói, felemeljük szavunkat az alkotmányos demokráciát veszélyeztető jelenségek ellen, és azon leszünk, hogy türelmetlen, kirekesztésre törekvő, tekintélyelvű hatalmi csoportosulások ne tehessék holt betűvé a Köztársaság alkotmányát, s hogy mi, magyarok, szabad polgárok lehessünk, ne pedig meghunyászkodó alattvalók!”

Az anyagban olvasható, hogy mi történt a gazdasággal. Szülőfalum TSZ elnöke, azaz volt elnöke később azt mondta nekem: „… nem így kellett volna ám ezt csinálni.” Azaz a rendszerváltást másképpen kellett, lehetett volna lebonyolítani. Álljon itt a példa: A 2000 körüli lélekszámú faluban a kezdeti nehézségek után a TSZ jól menő gazdaság lett. A növénytermesztés mellett, arra épülve volt tehenészet, vágómarha állomány, sertéstenyésztés, baromfitenyésztés és persze szőlészet, de volt kisebb fűrészüzem és természetesen a géppark. A falu felnőtt lakossága nagyobb részének, 600 embernek adott munkát. E- mellett jutott, óvoda, iskola és egyéb szociális támogatásra, kirándulásra, üdülésre, szórakozásra. A TSZ nyugdíjasai annyi terménybeli juttatást kaptak, amelyből a háztájiban a család részére egy-kettő de esetenként eladásra is tudtak sertést, baromfit nevelni. A szőlészet számára jó adottsággal rendelkező határban gyorsan emelkedtek a hozamok. Arra gondoltak jó lenne borkombinátot csinálni. Nem kevés utánjárással és munkával sikerült is ezt megvalósítani. A létesítmény tele volt jó minőségű borral amikor jött a rendszerváltás a „Tovarisi konec” -cel. És ebből lett a baj. A borkombinát építése miatt sok volt az adósság. A benne lévő bor eladásából ennek java része fedezhető lett volna, de a „nemzeti szűk látókörű hatalom” befagyasztotta a keleti piacokat. Ezért aztán az egész el lett kótyavetyélve a borkombináttal és a TSZ-el együtt. Mivel nem egyedi esetről van szó a következményei máig érezhetőek. A TSZ nyugdíjasainak pl. csak a kevés pénzbeli nyugdíj maradt, a terménybeli juttatást már nem kompenzálta senki. A szociális támogatást az államnak kellett átvállalnia, a falú munkaképes lakosai pedig többségében a környező városok, települések ipari üzemeiben vagy a még megmaradt MG. Szövetkezetekben társulásokban dolgoznak.

”Tovarisi konec” ! Erről jut eszembe. A közelben állomásozó szovjet alakulat kezdetben sok segítséget nyújtott a szövetkezetnek. Amikor elmentek, gépkocsijaikon a tábla, rajta a felirat: „Isten veletek magyarok”

Almási József 2016. február

Kell - e nekünk demokrácia? I. Periklésztől Ferenc pápáig

Hazánkban - de a világ több országában is - napjaink egyik fő kérdésévé vált az, hogy kell e nekünk demokrácia. Hogy mi is az a demokrácia azt akkor tudhatjuk meg igazán, ha hiányát érezzük. Mert a mai Magyarországon formálisan megvannak ugyan a demokrácia intézményei, mint a parlament/törvényhozó hatalom/ mint a kormány/ végrehajtó hatalom, és az igazságszolgáltatás/bírói hatalom/ azonban ezek irányítását, működését a Fidesz – KDNP hatalom napjainkra szinte teljesen maga alá rendelte. Ezt a formátumot „illiberális demokráciának" nevezi. Csakhogy ezáltal megszűnt demokrácia lenni mert eltűnt egyik legfontosabb ismérve a hatalmi ágak egymástól való elválása és működése. Nem véletlenül Angela Merkel német kancellár nem tudta az „illiberális demokrácia" kifejezést értelmezni. Ugyanis a demokrácia mint olyan, liberális fogalom./Valaki olyan kormányzati rendszerként jellemezte,,…melyben a választások ellenére a polgárok nem ismerhetik meg a kormányzati tevékenység jó részét - a polgári szabadságjogok nagyfokú korlátozása miatt"/

A görögök büszkék arra, hogy ők találták fel a demokráciát./ Akad okos magyar újságíró aki tudni véli, hogy szégyenlik is. Kéretik egy ilyen görögöt mutatni!/ A demokráciát persze nem feltalálták hanem annak létrejötte hosszú társadalmi fejlődés eredménye. A marxi elméletet elutasítók szíves engedelmével i. sz. e. úgy 500 évvel – az iparosokból, kereskedőkből és földművesekből álló köznép,- görög elnevezéssel a démosz - és a földbirtokos arisztokrácia közötti kemény osztályharc után, a démosz győzelme tette lehetővé, a köznép részvételét a hatalom gyakorlásában. Az elnevezés is ebből ered – démosz/nép/ + kratio v. kratein/uralkodás/ Folyamatos fejlődés után fénykorát i. sz. e. V. század közepén - az időszak vezető politikusa Periklész; idején érte el. Ekkorra alakult ki az a működési forma amely az állam legfőbb irányító testülete - a népgyűlés /ekklészia/törvényhozói hatalom - melyben Athén szabad polgárai közvetlenül gyakorolhatták a demokráciát, - a bulé /ötszázak tanácsa főként végrehajtó szervként/kormány/működött és az un. Héliaia/esküdtbíróság/ melynek feladata volt a bíráskodás. Ezek a hatalmi ágak szétváltak azaz a feladatokat más, más testületekben látták el. A magánszemélyek önkényuralomra jutásának megakadályozása céljából bevezették az un. „cserépszavazást" intézményét./A bizonyos időnként megtartott szavazáson a szabad polgárok egy cserépdarabra írták fel annak nevét akiről úgy gondolták egyeduralomra tör. Akinek neve a legtöbbször szerepelt azt egy időre száműzték a városból/

Az athéni demokrácia természetesen az akkori kor „szüleménye" volt és a kornak megfelelően rabszolgatartó demokráciaként működött. A hatalom gyakorlásából ki voltak zárva a rabszolgák, a bevándorolt idegenek és a nők. Mindezek ellenére az alapelveket a későbbi polgári demokráciák mintának tekintették és tekintik ma is. Ahogy Csányi Vilmos, a neves etológus professzor fogalmaz: „Ez a „működési forma" az, amely legsikeresebben tudja felszabadítani az emberi alkotó energiákat. Az athéni demokrácia a bizonyítéka annak,- hogy, a társadalom működése és fejlődése szempontjából a „legsikeresebbnek tűnő elv a demokrácia. Az athéni demokráciában az emberiség történetében addig soha nem látott kulturális, művészeti alkotások, tudományos és technikai értékek jöttek létre, amelyek máig meghatározóak és nélkülözhetetlenek a világ népei számára." Nem véletlen az a megállapítás, hogy az ókori Görögország az európai kultúra bölcsője.

Felvetődik a kérdés, hogy akkor miért nem folytatódott tovább ez a társadalom-működési forma továbbiakban is. A demokrácia története azt mutatja, hogy a társadalmi fejlődés során ott és akkor jön létre, ahol és amikor annak anyagi és személyi feltételei megteremtődtek..

/Periklész idején – az akkori fejlettségi szinthez képest- virágzott a gazdaság , fellendült a hajózás a kereskedelem a kézműipar. A különböző adók, a vámok és bányák bérletei stb. viszonylagos jólétet biztosítottak a városállam lakói számára. /

Ugyanakkor - mint már Hegel kimutatta- a demokrácia nemcsak politikai de erkölcsi kategória is.

Az egyéni érdekkel szemben az államügy, a közérdek legyen a lényeges. Ebben rejlik belső ellentmondása is. Akkor sikeres a működése ha helyesen határozzák meg és érvényesítik a különböző érdekek arányát. Nagy szerepe van ebben a vezető személyiségeknek és a társadalom erkölcsi színvonalának. Pl. Periklész befolyása szónoki és vezetői képességein, valamint erkölcsi feddhetetlenségén alapult..